

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
УПРАВА ЗА ФИНАНСИСКО РАЗУЗНАВАЊЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
за работата на Управата за финансиско разузнавање
во 2017 година

март, 2018 година

ВОВЕД

Управата за финансиско разузнавање е орган во состав на Министерството за финансии задолжен за борба против перењето пари и финансирањето на тероризам во Република Македонија. Управата е формирана во согласност со меѓународните стандарди кои наметнуваат обврска за секоја држава да воспостави Единица за финансиско разузнавање како специјализирана институција која ќе се бори против перењето пари и финансирање на тероризмот.

Управата за финансиско разузнавање (во понатамошниот текст: Управата) е формирана во септември 2001 година (Службен весник на РМ“ бр.70/01), започнува со работа на 01.03.2002 година, како Дирекција за спречување на перење пари, а во јануари 2008 година со стапување во сила на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ бр.04/08), го трансформира својот статус и назив во Управа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, како орган во состав на Министерството за финансии, со својство на правно лице. Со Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ бр.44/12), повторно го менува називот во Управа за финансиско разузнавање.

Како административен орган на финансиско разузнавачка единица, Управата дејствува како посредник помеѓу приватниот сектор (субјектите), од една страна и истражните органи, од друга страна. Управата работите од својата надлежност ги врши согласно со закон, ратификуваните меѓународни договори со кои се уредува спречувањето перење пари и финансирање на тероризам. Управата своите надлежности ги спроведува на целата територија на Република Македонија, а нејзиното седиште е во Скопје. Основни надлежности на Управата се: прибирање, обработување, анализа, чување и доставување на податоци добиени од субјектите, а кои се однесуваат на сомнение за перење пари или финансирање на тероризам. Покрај овие основни надлежности, Управата ги извршува и следните надлежности: издава писмен налог на субјектот со кој привремено ја задржува трансакцијата, поднесува барање за поднесување на предлог за определување на привремени мерки до надлежниот јавен обвинител, поднесува барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежниот суд, соработува со субјектите, со надзорните органи и со други државни органи и институции, како и со други организации, институции и меѓународни тела за борба против перењето пари и против финансирањето на тероризмот, склучува договори за соработка и разменува податоци и информации со овластени тела на други држави и меѓународни организации, врши надзор над субјектите, поведува иницијативи или дава мислења на закони и подзаконски акти што се однесуваат на спречување и откривање на перење пари и финансирање на тероризам, помага во професионалното усовршување на овластените лица и вработените кај субјектите, утврдува листи на индикатори за анализа на ризик и за препознавање на сомнителни трансакции во соработка со субјектите и органите кои вршат надзор врз нивното работење, планира и спроведува обуки за усовршување и оспособување на вработените во Управата и дава појаснување во примената на прописите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Со Управата раководи директор кој го именува и разрешува Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии.

I. УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВНАТА РАМКА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

I.1. Закон за спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам („Службен Весник на РМ“ бр.130/14, 192/15 и 27/2016) ги регулира мерките и дејствијата кои субјектите и надлежните институции ги преземаат за целите на спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Со донесување на новата Директива 2015/849 за спречување на користење на финансискиот систем за целите на перење пари и финансирање на тероризам Управата реализираше серија активности во насока на усогласување на прописите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во насока на транспонирање на одредбите од Директивата.

Имено, во рамки на Проектот за билатерална техничка помош со Република Словенија направена е анализа на влијанието на одредбите од Директивата на македонското законодавство за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

I.2 Закон за меѓународни рестриktivни мерки

Заради надминување на недостатоците утврдени во рамки на 4^{от} круг на евалуација од страна на Moneyval Комитетот, произлезе потреба од изменување на Закон за меѓународни рестриktivни мерки.

За таа цел Управата во соработка со Министерството за надворешни работи изготви предлог текст за нов Закон за рестриktivни мерки. Предлог законот е усогласен со новите препораки на ФАТФ и одредбите на Резолуциите на Советот за безбедност на ООН (UNSCR 1276, 1373). При подготвување на предлог законот беше консутирана експертска помош (обзбедена со користење на TAIEХ инструментот) на експерти од Moneyval Комитетот. Законот за рестриktivни мерки е усвоен од Парламентот на Република Македонија на 22.12.2017 година и објавен во Службен весник бр. 190/2017.

II. СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ – МЕРКИ, АКТИВНОСТИ И РЕЗУЛТАТИ

A. Субјекти на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Секоја држава треба да превзема мерки за спречување на процесот на перење пари и на финансирањето на тероризмот. Тие мерки имаат за цел зголемување на свеста на институциите и на приватниот сектор за борбата против перењето пари и финансирањето на тероризмот, и креирање соодветни инструменти за борба против овој вид на криминал.

Стандардите и мерките кои ги поставуваат меѓународните тела кои се занимаваат со проблематиката на борба против перење пари и финансирање на тероризам постојано се развиваат и дополнуваат во согласност со откриените случаи на перење на пари и финансирање на тероризам. Услугите кои одредени правни и физички лица ги нудат, а кои често се злоупотребувани од страна на криминалците, доведе до поставување на стандарди во однос на примена на одредени мерки и дејствија од страна на тие лица, со цел да се спречат, колку што е можно повеќе, нелегалните активности на перење пари и финансирање на тероризам. Од оваа причина, сите правни и физички лица кои треба да применуваат вакви мерки, се вбројуваат во категоријата на обврзани субјекти. Управата редовно ги следи стандардите во однос на определувањето на категоријата на субјекти, како и нивните обврски и истите ги имплементира при подготовката на законските и подзаконските прописи. Оттука, обемот на субјекти опфатени со Законот е во согласност со меѓународните стандарди и прописи.

II.1 Вид и број на субјекти

Во текот на 2017 година, Управата идентификуваше вкупен број од 6.678 субјекти задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Во следната табела даден е приказ на субјектите задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, по вид и број споредбено со 2015 и 2016 година.

Табела бр.1

Ред. бр.	Вид на субјект	Број на субјекти во 2015 година	Број на субјекти во 2016 година	Број на субјекти во 2017 година
1	Банки	15	15	15
2	Штедилници	3	3	2
3	Менувачници	220	233	242
4	Даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти	127	156	191
5	Друштва за осигурување	4	4	5
6	Брокерски куќи	6	5	5

7	Друштва за управување со инвестициски фондови	5	5	5
8	Друштва за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови	2	2	2
9	Пошта	1	1	1
10	Правни лица кои извршуваат финансиски трансакции, телеграфски пренос на пари или достава на вредносни пратки	22	24	23
11	Даватели на финансиски лизинг	8	8	6
12	Агенции за недвижности	240	188	183
13	Друштва за ревизија	38	38	40
14	Друштва за сметководство	1.930	1.908	2.033
15	Адвокати	2.388	2.359	2.354
16	Нотари	172	169	199
17	Казина	6	6	5
18	Интернет казина	1	1	1
19	Други правни или физички лица кои согласно закон извршуваат една или повеќе активности во врска со одобрување кредити, издавање на електронски пари, издавање и администрирање на кредитни картички и други финансиски активности	10	12	19
20	Правни лица кои примаат во залог подвижни предмети и недвижности	24	24	28
21	Правни лица кои посредуваат при микроплаќања	1	1	1

22	Централен депозитар за хартии од вредност	1	1	1
23	Даватели на услуги за правни лица	1.256	1.286	1.317
ВКУПНО:		6.480	6.449	6.678

II.2 Преглед на доставени податоци до Управата

Една од основните мерки и дејствија кои субјектите треба да ги превземаат е идентификување на можни активности (трансакции) поврзани со перење пари или финансирање на тероризам. Улогата на субјектите е клучна во борбата против овие појави, бидејќи од нивната успешност да ги детектираат сомнителните активности, зависи и успешноста на институциите во системот, да ги докажат и потврдат истите.

Доставувањето на извештај за сомнителна трансакција (во понатамошниот текст STR), е почетната точка од која започнува процесот на утврдување на постоење сомневање за перење пари или финансирање на тероризам. Ова е една од клучните обврски на субјектите - резултат на сите други обврски кои ги применуваат (идентификација, следење на деловните активности, чување на податоци и сл.). Сомневањето, субјектите го утврдуваат врз основа на непосредни сознанија, листите на индикатори и меѓународните листи на терористи и терористички организации.

II.2.1 Примени извештаи за сомнителни трансакции (STR)

Задолжените субјекти согласно член 30 од Законот, имаат обврска да доставуваат STR до Управата кога се сомневаат или имаат основи за сомневање дека било или е извршено перење пари или финансирање на тероризам или е направен обид или се прави обид за перење пари или за финансирање на тероризам без оглед на износот на трансакцијата, кога имотот е принос од казниво дело или кога имотот е поврзан со финансирање на терористички акт, терористичка организација или терорист или лице кое финансира тероризам. Субјектите, во текот на 2017 година доставиле вкупно 232 STR до Управата, од кои 229 STR се доставени со сомнение за перење пари и 3 STR со сомнение за финансирање на тероризам.

Во следната табела прикажан е бројот на доставени STR по субјекти во 2017 година.

Табела бр.2

СУБЈЕКТИ	Број на доставени STR во 2017 година
----------	--------------------------------------

Банки	177
Друштва за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови	1
Нотари	23
Адвокати	1
Казина	2
Даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти	26
Даватели на финансиски лизинг	2
ВКУПНО	232

Во следната табела прикажана е активноста на субјектите во однос на доставувањето на STR, односно прикажани се примените STR по видови на субјекти во текот на 2017 година.

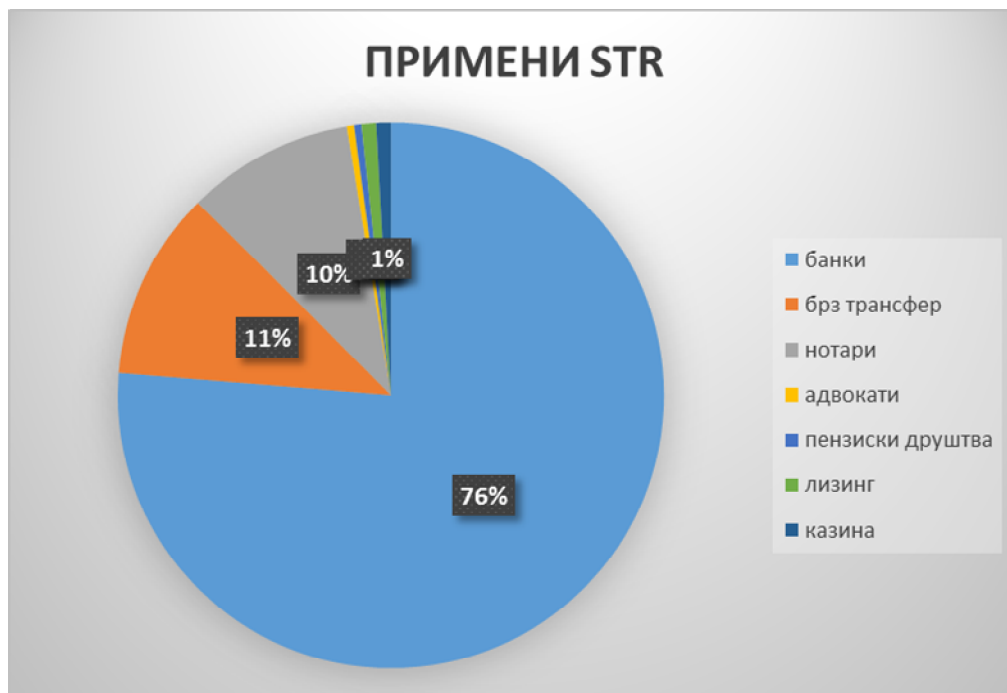
Табела бр.3

Ред.бр.	Вид на субјект	Бр. на субјекти	Бр. на доставени STR
1	Банки	15	177
2	Штедилници	3	/
3	Менувачници	233	/
4	Даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти	156	26
5	Друштва за осигурување	4	/
6	Брокерски куќи	5	/
7	Друштва за управување со инвестициски фондови	5	/
8	Друштва за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови	2	1
9	Пошта	1	/

10	Правни лица кои извршуваат финансиски трансакции, телеграфски пренос на пари или достава на вредносни пратки	24	/
11	Даватели на финансиски лизинг	8	2
12	Агенции за недвижности	188	/
13	Друштва за ревизија	38	/
14	Друштва за сметководство	1.908	/
15	Адвокати	2.359	1
16	Нотари	169	23
17	Казина	6	2
18	Интернет казина	1	/
19	Правни лица чија дејност е купопродажба на возила		/
20	Други правни или физички лица кои согласно закон извршуваат една или повеќе активности во врска со одобрување кредити, издавање на електронски пари, издавање и администрирање на кредитни картички и други финансиски активности	12	/
21	Правни лица кои примаат во залог подвижни предмети и недвижности	24	/
22	Правни лица кои посредуваат при микроплаќање	1	/
23	Централен депозитар за хартии од вредност	1	/
24	Даватели на услуги за правни лица	1.286	/

Шематски приказ на примените STR по видови на субјекти во текот на 2017 година

Шематски приказ на примените STR по група на субјекти во текот на 2017 година

Покрај STR, субјектите до Управата доставуваат и извештаи за готовински трансакции во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност, како и за неколку поврзани готовински трансакции во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност. Со оглед на забраната за вршење на готовински плаќања, односно

исплата или примање на готови пари во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност во вид на една или повеќе меѓусебно поврзани трансакции што не се извршени преку банка или штедилница, извештаи за готовински трансакции над одредениот износ доставуваат единствено банките и штедилниците. По овој основ, во текот на 2017 година се доставени вкупно 78.241 извештаи. При доставувањето, чувањето и анализирањето на овие податоци се запазуваат сите безбедносни стандарди. Податоците кои се доставуваат до Управата, се импортираат во базата на податоци и се користат при анализата на сомнителните случаи, односно, се користат при т.н. првични проверки на лицата за кои субјектите, надлежните органи и овластените тела на други држави доставиле извештај за сомневање, односно доставиле барање на податоци.

Б. Анализи на доставените податоци за спречување на перење пари и финансирање на тероризам од страна на Управата и преглед на доставени извештаи за сомневање за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и известувања за сомневање за сторени други кривични дела до надлежните органи

Предметите кои се работат во Управата се иницирани од страна на субјектите, т.е. се иницирани по примен извештај за сомнителна трансакција (STR), како и по доставените информации/барања од други надлежни органи во Р. Македонија или од надлежни тела на други држави. Управата врз основа на член 79 од Законот, прибира дополнителни податоци и документација од државните органи, финансиските институции или други правни или физички лица, а по потреба и од овластени тела на други држави, се вршат проверки во базата на Управата и се врши анализа на добиените податоци.

Аналитичкиот дел од работењето на Управата, се заснова врз изготвување на финансиско - разузнавачка анализа, согласно интерната процедура за работа на предмети. По изработката на финансиско - разузнавачка анализа се изготвува финален извештај со сомнение дека е сторено кривично дело перење пари или финансирање на тероризам, односно известување дека е сторено друго кривично дело.

Доколку од анализата е утврдено сомневање дека е сторено кривично дело перење пари или финансирање на тероризам, согласно член 81 од Законот, Управата доставува Извештај за сомнителни активности до надлежните истражни органи (Министерство за внатрешни работи, Финансиска полиција или Јавно Обвинителство).

За предметите за кои од анализата се утврдени сомневања за сторено друго кривично дело освен перење пари или финансирање на тероризам известување се доставува до надлежен орган во зависност од природата на кривичното дело за кое постои сомневање.

Управата до надлежните институции има доставено вкупно 35 извештаи, од кои 22 извештаи со сомнение за перење пари и 13 извештаи со сомнение за финансирање на тероризам, 201 известувања, додека 11 предмети се ставени во мирување, ад/акта откако по извршените проверки не се утврдени сомневања за сторено кривично дело.

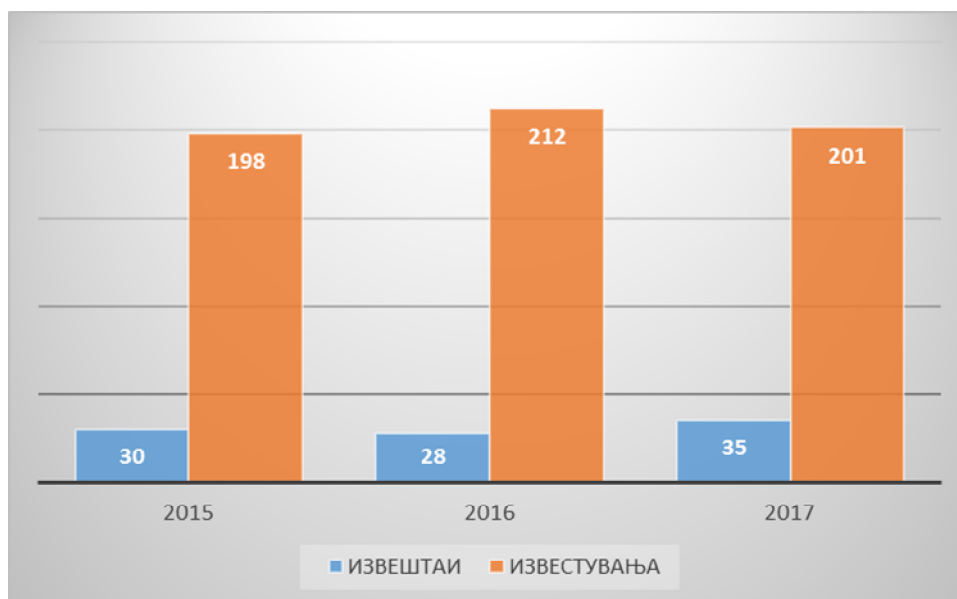
Во табелата бр. 5 е прикажан бројот на доставени извештаи за сомнителни активности за перење пари или финансирање на тероризам, односно доставени известувања за сторено друго кривично дело од страна на Управата до надлежните органи.

Табела бр. 5

Органи до кои се доставени извештаи/известувања	Доставени извештаи за перење пари и финансирање на тероризам	Доставени известувања за други кривични дела
МВР	19	68
УФП	13	37
ЈО	3	13
УЈП		49
ЦУ		1
АР		1
ДКСК		2
Единици за финансиско разузнавање на други држави (ФИУ)		30
ВКУПНО	35	201

На следниот приказ направена е споредба на бројот на извештаи и известувања кои Управата ги доставила до надлежните органи на нивно понатамошно постапување во текот на 2015, 2016 и 2017 година.

Шематски приказ на доставени извештаи и известувања по години

Согласно член 79 став 5 од Законот, Управата може да разменува информации со надлежните органи за спроведување на истрага и со органите на надзор, заради спречување на перење пари, предикативните кривични дела и финансирање на тероризам. По овој основ во текот на 2017 година Управата постапи по 81 барање за размена на податоци и информации од надлежните органи за спроведување на истрага, а заради спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Управата во рамките на своите надлежности обезбеди информации за сите доставени барања.

Во табелата бр. 6 е прикажан бројот на доставени барања до Управата за размена на податоци и информации од надлежните органи за целите на спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Табела бр. 6

Ред.бр.	Надлежен орган	Број на барања
1	МВР	44
2	ЈО	15
3	УФП	8
4	Царинска Управа	1
5	Државна Комисија за спречување на корупција	2
6	УЈП	4
7	КХВ	2

8	AP	1
9	НБРМ	4
ВКУПНО:		81

Согласно член 83 од Законот, во текот на 2017 година, Управата до надлежен јавен обвинител поднесе барање за поднесување предлог за определување на привремени мерки, во кој случај судот донесе решение за примена на привремена мерка над 44.293.945,00 денари.

III. НАДЗОР НАД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

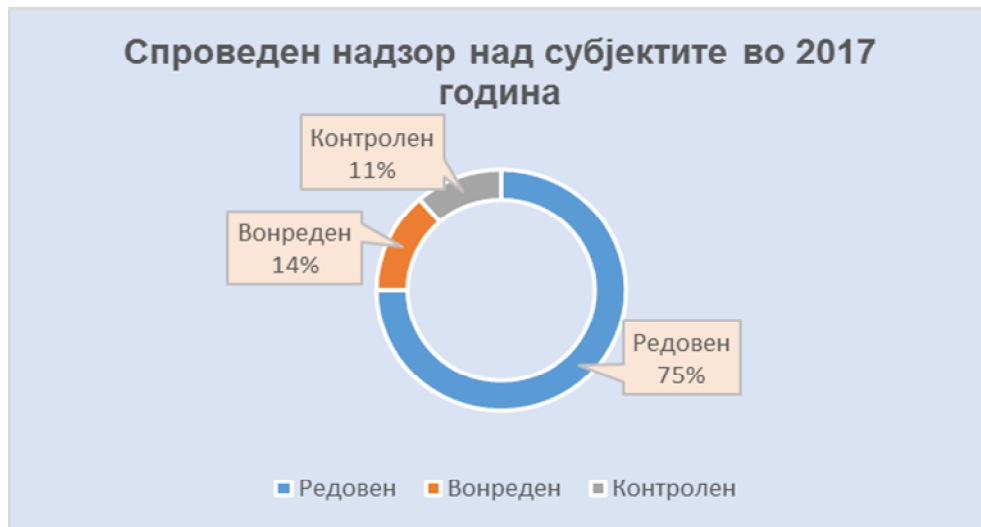
III.1 Спроведен надзор над субјектите

Во периодот кој е предмет на овој извештај, согласно годишната програма за вршење надзор, Управата изврши надзор над вкупно 39 субјекти и тоа: 33 редовни надзори, 6 вонредни надзори и контролен надзор над 5 субјекти, прикажани во табела бр.7.

Табела бр. 7

СУБЈЕКТ	Редовен надзор	Вонреден надзор	Контролен надзор
Банка	0	1	0
Менувачница	4	1	2
Субагент за брз трансфер на пари	7	0	0
Агенција за недвижност	2	0	1
Друштво за сметководство	6	0	0
Друштво за ревизија	1	0	0
Нотар	5	1	1
Адвокат	5	2	1
Финансиско друштво	0	1	0
Давател на услуга за правни лица	3	0	0
ВКУПНО	33	6	5

Шематски приказ на извршени надзори во текот на 2017 година

III.2. Резултати од надзорот – најчести идентификувани прекршоци

Од извршените надзори беа констатирани следните прекршоци:

- недоставување на измени и дополнувања на програмата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на увид и мислење на Управата согласно член 34 став 2 од Законот;
- не вршење на внатрешна контрола над спроведувањето на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам најмалку еднаш годишно и не постапување согласно член 36 од Законот;
- неидентификување и непотврдување на идентитетот на клиент согласно член 8 од Законот;
- незадржување на фотокопија од документите за идентификација (лична карта или пасош) согласно член 8 став 5 од Законот;
- неидентификување и непотврдување на идентитетот на вистинскиот сопственик согласно член 10 од Законот;
- субјектите кои вршат менувачки работи не го утврдувале идентитетот на клиентите согласно член 8 од Законот пред секоја трансакција која вклучува сума поголема од 500 евра во денарска противвредност и не ги забележувале податоците во нумериран регистар потпишан од овластеното лице во согласност со член 20 од Законот и
- субјектите кои вршат менувачки работи не го водат ажурно нумерираниот регистар чија форма и содржина е определена со Правилникот за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат субјектите кои вршат менувачки работи (Службен весник на РМ бр. 211/15).

III.3 Преглед на спроведени постапки за едукација, порамнување и поднесени барања за поведување на прекршочна постапка

Во 2017 година, Управата спроведе постапка за порамнување со еден субјект – финансиско друштво. Наплатената глоба од правното и одговорното лице на финансиското друштво изнесува 5.850 евра, односно 359.692,00 денари.

Управата спроведе едукација за отстранување на неправилностите утврдени при вршењето на надзорот кај 5 субјекти, и тоа: 2 менувачници, 1 агенција за недвижност, 1 нотар и 1 адвокат. Имено, по претходно извршен надзор, Управата утврди неправилности од член 114 и 115 за кои е предвидена едукација. По спроведената едукација над овие субјекти, Управата изврши контролни надзори и констатирано е дека субјектите постапиле во целост по решенијата на Управата при што неправилностите констатирани со редовните инспекциски надзори се отстранети.

IV. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Во рамки на законски утврдените надлежности, Управата соработува со овластените тела на други држави и со меѓународните организации кои се занимаваат со борба против перење пари и финансирање на тероризам и учествува во исполнувањето на обврските кои произлегуваат од членството на Република Македонија во меѓународните организации (Moneyval Комитетот при Советот на Европа и EGMONT).

IV.1 Размена на податоци со овластени тела на други држави

Управата во рамките на меѓународната соработка може да бара и доставува податоци по сопствена иницијатива или по барање на друга држава по принципот на реципроцитет.

Размената на податоци и информации, односно приемот и доставувањето на податоци до членките на EGMONT се врши електронски на обезбеден начин преку Egmont Secure Web Site (ESW).

IV.1.1 Примени барања за размена на податоци и информации од ФИУ на други држави

Во периодот предмет на овој извештај, Управата има примено 40 барања од Единиците за финансиско разузнавање - ФИУ на други држави.

Табела бр. 8- Приказ на примени барања во 2015, 2016 и 2017

	2015	2016	2017
Број на примени барања	42	38	40

Управата со барањата од ФИУ на други држави постапува согласно член 89 од Законот и Процедурата за квалитет - Постапување со барања на податоци и информации на Единици за финансиско разузнавање на други држави и меѓународни организации.

Табела бр. 9- Приказ на барања по месеци

	I Квартал			II Квартал			III Квартал			IV Квартал		
	Јан	Фев	Март	Апр	Мај	Јуни	Јули	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Вкуп/мес	1	2	5	/	4	5	8	5	2	4	4	/
Вкуп/кв	8			9			15			8		

Управата разменува податоци и информации со ФИУ на други држави без оглед на начинот и типот на нивно организирање.

Табела бр.10- Приказ на државите кои доставиле барање

	Држава	Број на доставени барања
1	Бугарија	4
2	Бангладеш,Сирија,Холандија,Албанија,Белгија, (секоја по)	3
3	Словенија, САД, Црна Гора, (секоја по)	2
4	Хрвастика,Латвија,Австрија,Чешка,Обединето Кралство,Филипини,Јордан,Италија,Унгарија,Косово,Србија,Лукусенбург,БИХ,Молдавија, (секоја по)	2
Вкупно	24	40

Одговорот ги содржи сите податоци и информации кои Управата во рамките на своите надлежности може да ги обезбеди при вршењето на анализа на STR добиени од задолжените субјекти. Управата обезбедува податоци, подготвува и доставува одговор на доставеното барање (најчесто) во рок од еден месец. Управата нема одбиено барање за доставување на податоци.

Табела бр. 11- Приказ на времето потребно за одговарање на примените барања

Период за одговор	1-5 дена	5 дена до 1 месец	1-2 месеци	Повеќе од 2 месеци
Бр. одговори	/	4	12	24

Согласно своите законски надлежности определени во член 89 став 2 од Законот, Управата постапи по 18 спонтани информации, односно податоци и информации за перење пари и финансирање на тероризам добиени од Единиците за финансиско разузнавање на други држави.

Табела бр. 12- Приказ на примени спонтани информации по години

	2015	2016	2017
Број на доставени барања	7	23	18

IV.1.2 Доставени барања за размена на податоци и информации од Управата

Во периодот, предмет на овој извештај, Управата има доставено 52 барања до ФИУ на други држави.

Табела бр. 13- Приказ на барања по години

	2015	2016	2017
Број на доставени барања	35	53	52

Управата кога добива барања од ФИУ на други држави постапува согласно Процедурата за квалитет - Доставување барање за податоци и информации на ФИУ на други држави и меѓународни организации.

Табела бр.14- Приказ на барања по месеци

	I Квартал			II Квартал			III Квартал			IV Квартал		
	Јан	Фев	Март	Апр	Мај	Јуни	Јули	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Вкуп/мес	2	1	2	6	/	/	/	/	7	10	11	13
Вкуп/кв	5			6			7			34		

Согласно своите законски надлежности Управата може да бара податоци од ФИУ без оглед на нивниот тип и вид. Управата врз основа на податоците со кои располага сите барања кои ги доставува ги образложува, поради што ниту едно барање не е одбиено од страна на ФИУ на друга држава.

Табела бр.15- Приказ на државите до кои Управата доставила барање

	Држава	Број на доставени барања
1	Кипар	6
2	САД	5
3	Велика Британија, Швајцарија (до секоја држава по)	4
4	Италија, Србија (до секоја држава по)	3
5	Грција, Бугарија, Германија, ОАЕ, Словенија, Унгарија (до секоја држава по)	2
6	Албанија, Холандија, Чешка, Косово, Украина, Хрватска, Црна Гора, Британски Девствени Острови, Ирска, Гибралтар, Латвија, Маршалски Острови, Израел, Малта (до секоја држава по)	1
Вкупно	27	52

Согласно своите законски надлежности определени во член 89 став 2 од Законот Управата достави 30 спонтани информации, односно податоци и информации за перење пари и финансирање на тероризам до ФИУ на други држави.

Табела бр. 16- Приказ на доставени спонтани информации по години

	2015	2016	2017
Број на доставени барања	9	19	30

IV.2 Зајакнување на меѓународната размена на податоци

За целите на зајакнување на билатералната соработка, во периодот на овој извештај Управата потпиша 2 (два) меморандуми за разбирање, со ФИУ на Малта и Индија. Вкупниот број на потпишани меморандуми за соработка е 60.

IV.3. Учество во работата на меѓународни тела и организации

IV.3.1 Учество во работата на Moneyval Комитетот, Совет на Европа

Македонската делегација (координирана од Управата) во периодот на овој извештај, учествуваше на (сите три) пленарни состаноци (53^{от}, 54^{от} и 55^{от} Состанок) на Moneyval Комитетот, кои се одржаа во мај, септември и декември 2017 година.

Врз основа на утврдените заклучоци на Moneyval Комитетот на 52^{от} пленарен состанок на Moneyval Комитетот и на последователните состаноци, а во рамки на Terrorist Fact Finding Initiative (TFFI) на FATF, беше доставувана информација за напредокот на усогласување на националното законодавство со Препораките на FATF (старата препорака SR III или новите препораки 6 и 7), односно извештај за усвојувањето на Законот за рестриктивни мерки.

V. СОРАБОТКА СО СУБЈЕКТИТЕ, ОРГАНИТЕ ЗА НАДЗОР, ДРУГИ ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ТЕЛА

V.1 Соработка со субјектите

Еден од приоритетите на Управата претставува спречувањето на употребата на глобалниот финансиски систем за финансирање на тероризам од страна на терористите. Управата подготви индикатори кои објаснуваат определени карактеристики на финансиските трансакции за кои постои веројатност да бидат поврзани или вклучени во финансирањето на тероризмот. Индикаторите се доставени до сите банки во Република Македонија со цел да им помогнат во полесно идентификување на трансакции поврзани со финансирање на тероризам и како основ за доставување на извештаи за сомнителни трансакции до Управата.

Управата е надлежна да помага во професионалното усовршување на овластените лица и вработените во Одделите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во субјектите од членот 3 од Законот. Во согласност со оваа своја надлежност Управата во 2016 година со свои презентации учествуваше во спроведувањето на обуки за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, и тоа:

-обука за инспекторите од Управата за јавни приходи (УЈП) при што се обучени 70 инспектори од УЈП за вршење надзор согласно ЗСППФТ на 07 и 08.02.2017г,

-обука за правните лица кои посредуваат и вршат промет со недвижности на тема „Обврските за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на правните лица кои посредуваат и вршат промет со недвижности” и „Препознавање и пријавување на сомнителни активности”, организирана од страна на Групаацијата на агенции за недвижности при Стопанска комора на Република Македонија,

-обуки за претставници од банки и штедилници на тема „Спречување на перење пари и финансирање на тероризмот –нови типологии и трендови, организирана од страна на Академијата за банкарство и информатичка технологија.

Субјектите согласно одредбите од Законот во своите Програми за спречување на перење пари и финансирање на тероризам задолжително изготвуваат годишен План за обука на вработените во субјектот од областа на спречување на перење пари и финансирање на тероризам која обезбедува реализација на најмалку две обуки во текот на годината. Овие обврски придонесуваат за зголемување на знаењето и капацитетот на субјектите за откривање на сомнителни активности за перење пари или финансирање на тероризам и навремено доставување извештаи до Управата за ваквите активности, со што се зајакнува целокупниот систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на ниво на Република Македонија.

V.2 Соработка со органите за надзор

Управата има континуирана соработка со сите надзорни органи, и тоа: Народна банка на Република Македонија, Комисија за хартии од вредност, Управа за јавни приходи, Агенција за супервизија на осигурувањето, Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Агенција за пошти и комисиите за надзор при адвокатската комора и нотарската комора на Република Македонија, со кои беа разменети информации за годишните планови за вршење надзор за 2016 год. со цел усогласување на меѓусебните активности, координација на надзорот од областа на спречување на перење пари и финансирање на тероризам што го вршат надзорните органи согласно член 91 и 98 од Законот и интензивирање на соработката помеѓу надзорните органи со зајакнување на меѓу институционалната соработка преку имплементирање на потпишаните меморандуми за соработка и размена на податоци.

Взаемното известување за наодите од извршените надзори како и за поднесените барања за покренување на прекршочна постапка, за поведените постапки за порамнување, спроведената едукација и за исходот од тие постапки, се применува и се почитува од надзорните органи од член 91 и комисиите од член 98. Управата, исто така ги известува надзорните органи и комисиите за надзор за наодите од извршените надзори, за поднесените барања за покренување на прекршочна постапка, за поведените постапки за порамнување, спроведената едукација и за исходот од тие постапки.

V.3 Соработка со други државни органи и тела

Во текот на 2017 година Управата ја продолжи својата соработка со државните органи и тела инволвирани во системот за спречување перење пари и финансирање на тероризам, и тоа со Министерството за внатрешни работи, Управата за финансиска полиција, Јавното обвинителство и други надлежни државни органи.

Управата активно учествуваше во работата на меѓуресорското тело за координација на активностите против корупција во рамките на Министерството за правда, во Работните Групи за НПАА 3.04-Слободно движење на капитал, 3.24- Правда, слобода и безбедност и 3.31-Заедничка надворешна безбедност и политика во процесот на евроинтеграциите. –

Спроведување на меѓународни рестриktivни мерки

Со цел надминување на недостатоците утврдени во Извештајот на Moneyval Комитетот од 4-от круг на евалуација на мерките за спречување на перење пари и

финансирање на тероризам, а кои се однесуваат на правната регулатива која го регулира воведувањето и спроведувањето на меѓународните рестриктивни мерки кои имаа за цел одржување на меѓународниот мир и безбедност, а кои се воведуваат врз основа на Резултатите на Советот за безбедност на ОН, правните акти на Европската Унија и правни акти на други меѓународни организации во кои членува Република Македонија, Управата превзеде активности за надминување на овие недостатоци и исполнување на препораките дадени од Moneyval , при што беше изготвен предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за меѓународни рестриктивни мерки, и беа реализирани работни состаноци со претставници од Министерството за надворешни работи. Во 2016 година врз основа на член 9 од Законот за меѓународни рестриктивни мерки Управата има доставено до финансиските институции 16 известувања за воведени Одлуки за спроведување на меѓународни рестриктивни финансиски мерки, донесени од Владата на Република Македонија.

-Учество во изготвувањето на Националната стратегија за борба против тероризам

Управата учествуваше во работата на работната група за изготвување на Националната стратегија за борба против тероризам 2015-2017 година, и со свои предлози, коментари и забелешки даде свој придонес во изготвувањето на Националната стратегија, која се надоврзува на Националната стратегија за борба против тероризам, 2011-2015 година.

V.4 Активности на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам (Совет) е тело формирано од Владата на Република Македонија, за целите на унапредување на меѓуинституционалната соработка за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Советот го сочинуваат претставници од: Министерство за внатрешни работи, Министерство за финансии, Министерство за правда, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Управа за финансиска полиција, Царинска Управа, Народна банка на Република Македонија, Управа за јавни приходи, Комисија за хартии од вредност, Агенција за супервизија на осигурување, Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Агенција за пошти, Адвокатска Комора и Нотарска Комора. Работата на Советот е поддржана од Управата.

Советот беше активно вклучен во подготвувањето на Националната стратегија за борба против перење пари и финансирање на тероризам.

V.5 Национална стратегија за борба против перење пари и финансирање на тероризам

За понатамошно унаредување на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам Владата на РМ усвои Национална стратегија за борба против перење пари и финансирање на тероризам на 28 Ноември, 2017 година. Како среднорочен стратешки документ, истиот ја дефинира основната стратешка цел, ги рангира приоритетите и ги дефинира активностите кои треба да го унапредат системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во Република

Македонија преку реализација на 13 посебни цели за периодот од 2017 година до 2020 година. Мерките и активностите детално разработени во Акциониот план се развиени согласно наодите и заклучоците утврдени со Извештајот од спроведенаа Национална проценка на ризикот. Имплементацијата на мерките ќе се следи од страна на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам.

VI. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА УПРАВАТА ЗА ФИНАНСИСКО РАЗУЗНАВАЊЕ

VI.1 Кадровски капацитети

Управата посвети особено внимание на професионалниот развој и унапредување на своите човечки ресурси. Во рамките на овој извештај, како позначајни би ги споменале следните обуки, работилници и конференции:

- Дводневна обука за даночните службеници за надворешна контрола на тема „Вршење надзор над обврзаните субјекти согласно Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам“. Обуките се одржаа во Управата за јавни приходи – Генерална дирекција и Регионална дирекција Скопје;
- Работилница на тема „Тактички и стратешки анализи врз основа на Типологиите за ПП и ФТ и новите индикатори за сомнителни активности“ одржана во Охрид а во рамките на проектот за борба против економски криминал, имплементиран и финансиран од Совет на Европа.
- учество на меѓународна работилница за истражување, заплена и конфискација на средства од онлајн криминал во рамки на проектот iProseeds на Советот на Европа (во Луксембург) ;
- Еднодневна работилница на тема „Иготвување на Прирачник за зголемување на транспарентноста на крајниот сопственик и сопственичката структура, наменет за приватниот сектор“ одржана во Скопје на 27.04.2017 а во рамките на проектот за борба против економски криминал имплементиран и финансиран од Совет на Европа.
- Учество на национална конференција на тема „Нормативни и административни предизвици поврзани со појавувањето на закраните за странските терористички борци“, одржана во Скопје на 12 и 13 септември, организирана од Министерството за правда на РМ и UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) а финансирана од Европската Унија.
- Регионална конференција за сајбер криминал одржана во Баку, Азербејџан.

- Работилница на тема „Методологиите за надзор (on-site и off-site) и предлози за изменување и дополнување на процедурите за надзор на надзорните органи“, во рамките на проектот за борба против економски криминал имплементиран и финансиран од Совет на Европа и други.

VI.2 Проект за борба против економски криминал

Во насока на унапредување на капацитетите на Управата, но и за унапредување на системот за спречување и контрола на перење пари и финансирање на тероризам беше инициран „Проект за борба против финансиски криминал“, кој официјално започна на 26.10.2016 година. Проектот се реализира од страна на Советот на Европа, а Управата е негов главен корисник. Утврдените проектни активности треба да придонесат и да се надминат недостатоците констатирани со Извештаите на Moneyval Комитетот и Греко.

Во периодот предмет на овој извештај, реализирани се активности, работилници за подготвување:

- Национална стратегија за борба против перење пари и финансирање на тероризам;
- законска регулатива која ќе имплементира одредбите од IV Директива, препораките на ФАТФ и на Moneyval Комитетот;
- насоки за воспоставување на Регистар на вистински сопственици;
- Упатство за утврдување на вистински сопственик;
- Листа на индикатори за препознавање на сомнителни трансакции и типологии.

VI.3 Технички капацитети

Управата во текот на изминатата година, континуирано се грижеше за правилно управување, одржување и надградување на комплетниот информатички систем со кој располага.

Управата континуирано работеше на одржување и надградба на информатичкиот систем. Во 2017 година се продолжи со дополнување на постоечките функционалности. Се направи подобрување во делот на доставување на определени извештаи од страна на банките. Исто така се направија подобрувања на функционалностите во насока на усогласување со законските измени и зголемување на безбедноста. Во изминатата година ИТ одделението даваше континуирана поддршка на вработените во Управата за употреба на алатките кои се користат во работењето со цел зголемување на нивните аналитички капацитети и ефикасност.

Електронскиот веб портал за доставување на извештаи континуирано беше надградуван со што се овозможи поголема безбедност, стабилност и контрола на податоците што се доставуваат од страна на субјектите.